

DEÁK KRISTÓF: AZ UNOKA

„Ember lesz az én kisunokám”

FEKETE TAMÁS

DEÁK KRISTÓF ELSŐ MOZIFILMJE EGYÉNI ÉS CSOPORTOS FELNÖVÉSTÖRTÉNET.

Noha egyre több játékfilmes bemutatkozást előz meg a rendező híre korábbi kisfilmjei minősége és sikere után, Deák Kristóf esete mégis más. A 2017-ben Oscart nyert *Mindenki* – amivel a mai napig ő az egyetlen magyar művész, akit ebben a kategóriában díjaztak – elismerésének köszönhetően az egyik legismertebb hazai kisfilm lett, emiatt komoly várakozás előzte meg első mozifilmjét. Amire egyébként példamutató türelemmel készült, a *Mindenki* után egy újabb rövidfilm, majd egy egészestés tévéfilm is kikerült a keze alól.

Az *unoka* főhőse Rudi (Blahó Gergő), aki egy call centerben dolgozik amolyan mindeneként; nem az ügyfelek eléréseért felel, hanem a fénymásoló megjavításáért és a berendezések mozgatásáért. Életében egyetlen igazi társa van, idős, ám életvidám, derűs és örökké játékos nagyapja (Jordán Tamás), akivel egy fedél alatt él. Egyik este a

nagyapapa telefonhívást kap, és közlik vele, unokáját súlyos baleset érte, és az okozott kár elsimitása érdekében azonnal jelentős összegre van szükség. A magát rendőrnek kiadó illető nem csupán a lakásban hirtelenjében talált összes készpénzt viszi el, de a sok évtizedes múltra visszatekintő, családi ereklyeként hordott karórát is lecsatoltatja a mit sem sejtő férfi csuklójáról. Alig pár óra telik el, mire kiderül, hogy egy gyakran használt átverés, az „unokázós csalás” áldozata lett a nagyapa, a rendőrség tehetetlenségét látva pedig Rudi úgy dönt, maga ered az elkövetők nyomába.

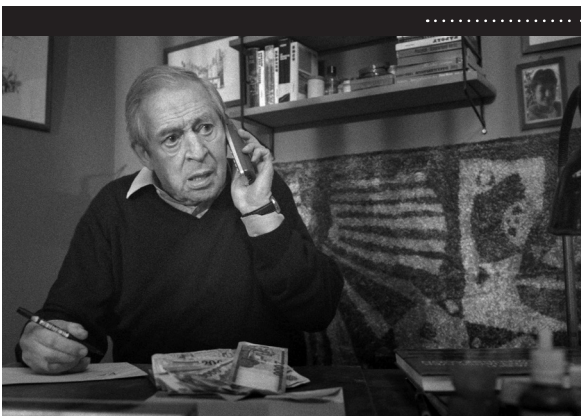
Talán különösnek tűnik egy bemutatkozó mozifilm esetében a rendező vizuális témáit említeni, Deák korábbi munkái alapján ennek most mégis helye van, ugyanis több olyan elem is van, mely láthatólag különösen foglalkoztatja a direktort. Ám hiába lenne kézenfekvő újbóli felbukkanása, a *Mindenki*, *A legjobb játék* és a *Foglyok* után ezúttal szinte teljesen eltűnik az egyén és a hatalom közti viszony ábrázolása. Bár a hasonló témát feldolgozó filmek alapján várhatnánk, hogy az igazságot kereső főhős valamiképp összeütközésbe kerül a béna és lomha bűnüldöző szervekkel, így pedig közvetett módon a hatalommal is, a fiú itt inkább csak kénytelen beletörődéssel reagál a nyomozók ráérős eljárásdjára.

A történet iránya viszont most is ugyanúgy a felnövés irányába mutat, ahogy korábban az énekkaros kislányok, vagy a *Foglyok*

főhőse, Sára esetében is. A főszereplő fiatalember csupán életkora és munkája miatt tekinthető felnőttnek, valójában még gyerek – ahogy ezt a cím is jelzi. Nyomozása során, kényszerűségből lép a felnőtté válás útjára, ahol már nem utasításokat követ, hanem önálló döntéseket kell hoznia, majd szembe-sülnie kell ezek esetleges következményeivel is. Az egyéni történethez pedig szervesen kapcsolódik egy közösség létrejötte, vagy éppen átalakulása és nemesebbé válása is, amit akár egy csoport felnövés-történetének is tekinthetünk. Az *unokában* – a *Mindenki*hez hasonlóan – már létezik egy összeszokott kiscsoport, ami az újonc szereplő(k) megjelenésével nem csupán segít a trauma valódi feldolgozásában, de ráadásul kap egy új, sokkal nemesebb célt is. Mindez ráadásul szimbolikus helyen valósul meg, a film végén a nyitányban látott helyszínt fedezhetjük fel ismét.

Sajnos a kivitelezés most nem lett annyira átgondolt és meggyőző, mint a filmbéli banda ravasz trükkje. A dráma, a thriller és a krimi műfaji kellékeinek alkalmazása esetenként akár egymás ellen dolgozik, vagy éppen esélyt sem kapnak, hogy kellő módon ki tudjanak futni. A bátortalanul induló főhős aktivizálódása nem folytonos, sokszor meg-megáll, sőt, helyenként mintha egyenesen visszafelé haladna, és nem tudna számolni tettei lehetséges következményeivel. Néha a csaló páros cselekedetei is érthetetlenül logikátlanok, ahogy a vakszerencse is a kelletnél többször jön közbe, hogy ezzel lendítse előbbre a cselekményt. A cselekmény beindításában is fontos szerephez jutó karóra titka idővel kiderül, akár ez lehetne a történet csúcspontja, de a csavar fordul egyet, és mintha egy másik – kevésbé hihető – film kezdődne. Az *unoka* így olyan, mint egy precíznek szánt, de néha meg-megálló, majd kissé pontatlanul újrainduló óra.

AZ UNOKA – magyar, 2021. Rendezte: **Deák Kristóf**. Írta: **Deák Kristóf** és **Nina Kov**. Kép: **Maly Róbert**. Zene: **Balázs Ádám**. Vágó: **Csillag Mano**. Producer: **Zákonyi S. Tamás**. Szereplők: **Blahó Gergely** (Rudi), **Jordán Tamás** (Nagyapa), **Pogány Judit** (Anci mama), **Jászberényi Gábor** (Doma), **Bárdos Judit** (Vera), **Döbrösi Laura** (Zsuzsi). Gyártó: **Flashback Productions**. Forgalmazó: **Fórum Hungary**. 115 perc.

„Még a karórát is lecsatoltatja”
(Jordán Tamás)